

Kuopion ja Siilinjärven ev.lut. seurakuntien lehti

KIRKKO & KOTI

29.4.2026 / 4 / kirkkojakoti.fi

Toukokuun
tapahtumat
liitteessä

Marketta ja Fanni juhlivat elämää

sivu 12

Rukoileminen
ei ole
vaikeaa

sivu 6-7

Asetu
ehdolle seura-
kuntavaaleihin

sivu 3

Mikä
meitä
väsyttää?

sivu 4

PÄÄKIRJOITUS

Minna Siikaniva
päätoimittaja ja viestintäpäällikkö
minna.siikaniva@evl.fi

Jokainen on avun arvoinen

YHTEISVASTUUKERÄYS KÄYNNISTYI helmikuun alussa. Tänä vuonna keräyksen vastuupispana toimii Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen ja keräyksen suojelijana tasavallan presidentti Alexander Stubb.

SUOMESSA ON miljoona yli 70-vuotiasta. Moni elää kotonaan ja pelkää, ettei pärjää. Vuonna 2026 Yhteisvastuun lahjoituksin autetaan ikäänntyviä, jotka sinnittelevät usein yksin kotonaan.

IKÄÄNTYVÄSSÄ YHTEISKUNNASSA yhä useampi jää yksin. Kun lähipiirit ja kohtaamispaikat katoavat ja palvelut siirtyvät verkkoon, kaikki eivät pysy mukana.

HUHTIKUUSSA Kuopion Musiikkikeskuksella järjestettiin suuri Yhteisvastuukonsertti, jossa piispa Jolkkonen esitti arvoituksen: ”Mitä syntyy, kun yhdistetään Johan Sebastian Bach, Luciano Pavarotti ja Ozzy Osbourne? Syntyy Savon oma Ozzy, Ossi Jauhiainen. Meidän Ossissamme musiikilliseen lahjakkuuteen yhdistyy ydinvoimalan energia, rykmentin organisaatio-kyky ja partiopoikamainen into. Sydämellinen kiitos Savon oma Ozzy Jauhiainen! Sydämellinen kiitos kaikki tämän illan huippumuusikot ja muut talkoolaiset, yhteistyökumppanit, lahjoittajat sekä konsertin kuulijat”.

ALAVAN SEURAKUNNAN kanttori Ossi Jauhiainen teki suuren työn konsertin onnistumiseksi. Piispa muistutti yleisöä myös Yhteisvastuukeräyksen teemasta. ”Vanhempimme lisäksi meillä on ympärillämme muita vanhempia ihmisiä, jotka ovat meitä ruokkineet, suojelleet, kasvattaneet, tukeneet, he ovat rakentaneet hyvän elämän eväät meille ja koko suomalaiselle yhteiskunnalle. Nyt on meidän kunniatehtävämme pitää huolta heistä”.

YHTEISVASTUUKERÄYS kestää vuoden loppuun asti. ●

AJANKOHTAISTA AJASSA

Luonto ansaitsee huomionsa

YK:n yleiskokouksen mukaisesti 22.5. vietetään kansainvälistä luonnon monimuotoisuuden päivää. Sen tarkoituksena on lisätä ymmärrystä luonnon monimuotoisuudesta ja tehdä tutuksi ympäristönsuojelua ja kestävää luonnon hyödyntämistä. Mitä sinä voisit tehdä luomakunnan hyväksi tänään?

Kiitos vapaapäivästä, kirkko

Kevään tuttu arkipyhä helatorstai on kristillinen juhlapäivä. Sitä vietetään 40 päivää pääsiäisen jälkeen, tänä vuonna 14.5. Helatorstai on osa pääsiäisen jälkeistä aikaa, joka päättyy helluntaihin. Päivä kertoo Jeesuksen taivaaseen astumisesta ja jumaluudesta: Kristus on kolmiyhteisen Jumalan yksi persoona, joka työnsä täytettyään palasi taivaaseen.

Kevään juhlaa

Vappu on kevään juhla sekä kansainvälinen työläisten juhlapäivä. Nimi vappu tulee 700-luvun Baijerissa eläneestä abbedissa Valburgista. Vappua on juhlittu keskiajalta lähtien 1. toukokuuta, joka on pyhän Valburgin muistopäivä. Seurakunnissamme järjestetään myyjäisiä ja erilaisia vapputapahtumia sekä vapunaaton to 30.4. että vapunpäivän pe 1.5.

YKSI HETKI YHTEISVASTUUTA

Suuri Yhteisvastuukeräyksen konsertti keräsi lähes 600 kuulijaa Kuopion Musiikkikeskukselle. Tänä vuonna keräyksen vastuupispana toimii Kuopion hiippakunnan piispa Jari Jolkkonen ja keräyksen suojelijana tasavallan presidentti Alexander Stubb. Kuva: Anna Väättäinen

LAINATTUA

”Tässä huomiotalouden ajassa kaikki kamppailevat näkyvyydestä. Olla näkyvillä on olla olemassa.

Median ja viestinnän tutkimuksen professori Johanna Sumiala, Kotimaa 4/2026

”Empatia on hyvä hälytysjärjestelmä, mutta huono ohjausjärjestelmä. Empatia ilman järkeä on vaarallista.

Piispa Jari Jolkkonen, Savon Sanomat 13.4.2026

LYHYESTI

SUOMEN evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnat uusivat verkkosivustojaan. Uudet sivustot ovat osaa laajaa WordPress-hanketta, jossa yli 300 seurakuntaa rakentaa verkkosivustonsa uudelle alustalle. Kyseessä on tiettävästi yksi Suomen suurimmista WordPress-hankkeista.

SUOMEN LÄHETYSSEURA on myöntänyt katastrofirahastostaan 150 000 euroa Lähi-idän sodasta kärsivien tukemiseen. Varat käytetään esimerkiksi ruoka-apuun, hätmajoitukseen, syöpäpotilaiden hoitamiseen ja lasten koulumaksujen tukemiseen.

2

MILJOONAA

Kirkollisiin toimituksiin osallistuu yli 2 miljoonaa ihmistä vuosittain.

FAKTA

- Seurakuntavaaleissa on äänioikeus jokaisella 16 vuotta täyttäneellä kirkon jäsenellä. Vaaleissa voi äänestää vain oman seurakuntansa ehdokkaita.
- Ehdokas voi olla ehdokkaana joko seurakuntaneuvostoon tai yhteiseen kirkkovaltuustoon tai olla ehdokkaana molemmissa vaaleissa, jolloin hänellä on kaksi ehdokasnumeroa.
- Ennako- ja kotiäänestys järjestetään 3.–7. marraskuuta. Varsinainen vaalipäivä on 15. marraskuuta.

Lähtisitkö ehdokkaaksi seurakuntavaaleihin?

Seurakuntavaalit järjestetään marraskuussa, ja ehdokasasettelu on jo käynnistynyt.

Kuopion seurakuntien yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja **Anu Kiviranta** kannustaa seurakuntalaisia pohtimaan ehdokkuutta seurakuntavaaleissa.

”Ehdokkaat ja valitut luovat linjaa tulevaisuuteen ja siihen, millaista kirkkoa Kuopiossa rakennetaan.”

”Ehdokkuus ja luottamus henkilönä toimiminen antavat mahdollisuuden vaikuttaa seurakunnan sekä koko seurakuntayhtymän toimintaan ja talouteen. Voi esimerkiksi pohtia, kuinka lapset ja nuoret sekä ikääntyneet otetaan huomioon tai kuinka taloutta ja kiinteistöjä hoidetaan”, Kiviranta lisää.

Ehdokasasettelu päättyy 15. syyskuuta, ja vaalit järjestetään sunnuntaina 15. marraskuuta.

Ehdolle valitsijayhdistysten kautta

Syksyn seurakuntavaaleissa valitaan seurakuntapäätäjät nelivuotiskaudeksi 2027–2030. Kuopiossa vaaleissa valitaan jokaiselle seurakunnalle seurakuntaneuvosto ja lisäksi yhteinen kirkkovaltuusto.

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää seurakuntayhtymän keskeisistä asioista ku-

ten toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta. Siinä on tällä hetkellä 51 jäsentä paikallisseurakunnista. Yhteinen kirkkovaltuusto on Kuopion seurakuntayhtymän ylin päätävä elin.

”

Ehdokasasettelu päättyy syyskuussa.

Seurakuntaneuvosto johtaa seurakunnan toimintaa. Kuopiossa on kuusi seurakuntaa: Tuomiokirkkoseurakunta, Alava, Järvi-Kuopio, Kallavesi, Männistö ja Puijo.

Siilinjärven seurakunnassa valitaan vaaleissa kirkkovaltuusto, joka käyttää ylintä päätösvaltaa.

Ehdokkaaksi voi hakeutua valitsijayhdistysten kautta. Ehdokkaalta edellytetään, että hän on täyttänyt 18 vuotta ja on kirkon konfirmoitu jäsen.

”Jokaisessa seurakunnassa perustetaan useita valitsijayhdistyksiä niiden

laatumien linjausten mukaan. Niihin voi tarjoutua ehdokkaaksi. On myös mahdollista perustaa oma valitsijayhdistys kokoamalla kymmenen yli 18-vuotiasta kirkkoon kuuluvaa oman seurakunnan jäsentä”, Kiviranta neuvoo.

Erilaisia valitsijayhdistyksiä

Luottamushenkilöt vaikuttavat osaltaan laajemminkin siihen, millainen on kirkon tulevaisuus. He valitsevat maallikkoedustajat kirkolliskokoukseen, joka on koko kirkon korkein päätävä elin. Heillä on äänioikeus hiippakuntansa piispan vaalissa sekä hiippakuntavaltuuston vaalissa.

Valitsijayhdistysten taustat voivat olla hyvin erilaisia. Yhdistyksen taustalla voi olla esimerkiksi puolue tai herätysliike, mutta valitsijayhdistyksen voi perustaa myös esimerkiksi kaupungin tai jonkin yhdistävän paikallisen teeman äärelle. Ehdokkaita voi yhdistää ajatus vaikkapa nuorten aseman vahvistamisesta, ympäristötyön tai jumalanpalveluselämän kehittämisestä tai tasa-arvon edistämisestä kirkossa.

Selkeyttä listoihin

”Seurakuntavaalivaalit tarjoaa erinomaisen mahdollisuuden vaikuttamiseen. Paikallisesti päätettävät asiat vaikuttavat suoraan alueen ihmisten elämään. Myös seurakunnilla on hieno mahdollisuus kertoa siitä, mitä kaikkea hyvää sen arjessa ja juhlissa tehdään”, sanoo seurakuntavaliin projektipäällikkö **Annemari Salmela**.

”

Vaalikone auttaa löytämään ehdokkaan.

”Hyvät vaalit saadaan hyvillä ehdokkailla. On myös tärkeää, että ehdokaslistat on nimetty selkeästi ja niiden tavoitteet on selkeästi ilmaistu. Äänestämisen esteiksi on kerrottu muun muassa, että ehdokkaita ei tunneta eikä listoista tiedetä, mitä asioita ne ajavat”, painottaa Salmela.

”Koska kyseessä on aina seurakuntakohtainen, paikallinen vaali, saattaa yllät-

tävän pienilläkin äänimäärillä päästä päättämään jopa miljoonaluokan hankkeista. Useilla seurakunnilla on haasteita esimerkiksi kiinteistöjen suhteen – niitä on liikaa, tai peruskorjauksista uhkaa viedä rahat toiminnalta. Tällaisiin asioihin luottamushenkilöt pääsevät ottamaan kantaa.”

Vaalisivut on avattu

Seurakuntavaalit.fi-sivustolle on koottu tietoa ehdokasasettelusta, valitsijayhdistyksistä ja äänestämisestä. Sivun aineistoa täydennetään vaiheittain. Ensimmäinen vaihe koskee ehdokasrekrytointia ja toinen äänestämistä. Sivuille tulevat vaalikone ja vaalien tulostiedot. Vaalikone auttaa äänestäjää löytämään sopivan ehdokkaan.

Vaalien kampanjointi toteutetaan ”Uskottu toivotu rakastettu” -teemalla. Kolmen sanan konseptissa puhutaan ihmisyydestä, kannustetaan asettumaan ehdolle ja äänestämään. ●

Seurakuntavaali-info Kuopion Postitalolla ti 5.5. klo 18, kahvit klo 17.30 alkaen.

Kylläpä väsyttää

Väsymys on kaikille tuttu kumppani. Toisilla se on vakituisempi seuralainen, kun taas toiset ovat väsymyksen kanssa lähinnä hyvänpäiväntuttuja.

Heli Haring teksti
iStock ja Veikko Somerpuro kuva

Tänä vuonna kevät koitti varhain, ja sen myötä käynnistyivät kevätväsymyksestä kärsivien piinaviikot. Loppuvuodesta koittavat kurjat ajat puolestaan kaamosväsymyksen vai-vaamille. Sairaana väsyttää erityisen paljon. Ja työelämähän se vasta väsyttääkin.

Mitä väsymys oikein on, ja mikä meitä väsyttää? Tätä on tutkinut Helsingin yliopiston yliopistotutkija ja poliittisen historian dosentti **Mona Mannevu** (ympyräkuvassa).

”Kysymykseen ei ole yksiselitteistä vastausta. Sen olen kuitenkin tutkimusta tehdessäni oppinut, että ihmiset ovat olleet väsyneitä aina. Kyseessä ei suinkaan ole mikään nykypäivän ilmiö.”

Hermovoimattomuutta ja sydänoireita

Mannevu on tutkinut väsymyksen käsitettä ja siitä käytyä lääketieteellistä keskustelua. Tutkimus ulottuu nykypäivästä aina 1800-luvulle saakka.

”Kiinnostuin aiheesta tutkiessani Työterveyslaitoksen historiaa. Sen yhteydessä väsymys nousi paljon esille – onhan se työnteon kannalta keskeinen tekijä.”

Eri aikoina väsymyksestä on puhuttu vähän eri termein. Myös näkökulmissa on ollut painotuseroja vuosikymmenten saatossa.

”Esimerkiksi 1800-luvun lopusta toiseen maailmansotaan asti puhuttiin väsymyksen yhteydessä hermoista ja hermostosta. Väsymystä kuvattiin muun muassa hermovoimattomuutena eli neurasteniana.” Sen jälkeen fokus siirtyi sydämeen.

”Lääkäreiden vastaanotoille tuli paljon ihmisiä, joilla oli outoja sydänoireita, mutta välttämättä mitään somaattista syytä ainakaan

kaikkien oireille ei löytynyt. Alettiin kiinnostua yhä enemmän siitä, kuinka sydänhermot reagoivat kii-reeseen ja stressiin.”

Mannevuon mukaan tämä ilmiö sai myöhemmin nimen paniikkihäiriö.

Väsymys elää ajassa

Ylivirittyneessä nyky-yhteiskunnassa puolestaan huolehditaan aivojen jaksamisesta.

”Väsymys elää ajassa. Lääketieteelliset diagnoosit ja ihmisten huolenaiheet muuttuvat eri aikakausina.”

Väsymyksen lajeja on olemassa erilaisia.

”Fyysinen väsymys esimerkiksi urheilusuorituksen jälkeen on hyvin selkeästi tunnistettavissa. Psykologinen väsymys on kyseessä silloin, kun ihminen on vaikkapa kyllästynyt tai pettynyt työhönsä. Hermostollinen väsymys puolestaan näyttäytyy esimerkiksi työuupumuksena.”

Mannevu kertoo, että väsymyksen nujertamiseen on annettu kautta aikojen hyvin samanlaisia ohjeita: tulisi harrastaa liikuntaa, noudattaa hyviä elintapoja ja ylläpitää sosiaalisia suhteita.

”Jossain vaiheessa suositeltiin erityisesti hiihtämistä. Itsellenikin uutta tietoa oli se, että hiihtoloma on lanseerattu 1930-luvulla nimenomaan ehkäisemään kevätväsymystä.”

Yhteiskuntamme on Mannevuon mukaan aina ollut stressaava paikka – ja on sitä edelleen.

”Samalla on kuitenkin yhtenä väsymyksen torjuntakeinona suositeltu välttämään stressiä. Helpommin sanottu kuin tehty.”

Yhteiskunnassa tahti vain kiihtyy, mikä on omiaan kärjistämään väsymysongelmaa.

”Helposti syytetään yksilöä, että mitäs et sopeudu ärsyketulvaan ja nopeatempoisuuteen.”

Multitaskaaminen uuvuttaa

Mannevu huomauttaa, että jo 1800-luvun puolella on tiedostettu multitaskaamisen vaarat, mutta ilmiö edelleen elää ja voi hyvin. Yhteiskunta olettaa, että ihmisen olisi kyettävä hoitamaan samanaikaisesti monta eri asiaa. Se olisi toivottavaa ja jopa ihailtavaakin.

”Mediassa näkee otsikoita, joissa varoitellaan multitaskaamisen vaikutuksista jaksamiselle. Minua otsikot melkein huvittavat, sillä tulee sellainen olo, että eikö tosiaan mitään ole opittu eikä asialle mitään tehty.”

Mannevuon mukaan ei ole selvää, onko väsymys yksilön, yhteiskunnan vai lääketieteen ongelma.

”Tänä päivänä ihmiset toivovat lääketieteeltä apua moniin sellaisiin asioihin, joissa se ei voi auttaa. Ja toki väsymyksen taustalla voi olla myös sairaus, mutta niin ei ole läheskään aina.”

Joskus menneillä vuosikymmenillä työ oli paljon fyysisempää kuin nykyään.

”Siihen aikaan väsynyt ihminen miellettiin vaaratekijäksi, koska hän saattoi aiheuttaa onnettomuuksia työpaikalla. Oli siis kaikkien etu kehittää työelämän sääntöjä ja olosuhteita sellaisiksi, ettei työ käy liian kuormittavaksi. Väsymys oli siten myös yhteiskunnallinen asia.”

”Nykyään etätyöt ovat yleistyneet ja monet ihmiset työskentelevät yksin. Silloin väsymys muuttuu yksilön ongelmaksi. Työelämän yksilöityminen näkyy väsymyskeskustelussa.” ●

Huolellisuus on puoli pelastusta

Arjen valinnoilla on ratkaiseva merkitys kotipalojen ehkäisyssä, muistuttaa Pohjois-Savon pelastuslaitoksen riskienhallintapäällikkö Lauri Holappa.

Sini-Marja Kuusipalo teksti
iStock kuva

Miten voi ehkäistä yleisimpiä tulipaloriskejä kotiloissa?

"Tavallisimpia tulipalojen syitä ovat sähkölaitteiden viat ja väärä käyttö sekä inhimilliset unohdukset. Lieksi on yleisin: levy jää päälle, uuniin unohtuu jotakin tai liedellä muoviasiat ja paperit syttyvät yllättäen. Myös akkupalot ovat lisääntyneet. Esimerkiksi sähköpyörän akku voi syttyä tai jopa räjähtää. Laitteita ei pidä koskaan jättää latautumaan tai käyntiin ilman valvontaa, etenkin yöksi. Vaurioituneet tai kuumentuneet akut ja laturit on poistettava käytöstä kierrätykseen. Lämmityskaudella riskejä ovat tulisijat ja lämmittimet, kesällä on oltava tarkkana etenkin maastopalovaroituksen

aikaan. Vappumunukkeja paistaessa pitää varautua tukahduttamaan palava rasva."

Mitkä perusasiat joka kodissa tulisi olla kunnossa?

"Palovaroitin on oltava toimintakunnossa ja sammutuspeite saatavilla, ei kaapin perukoilla. Isoimmissa tiloissa tarvitaan käsisammutin. Asukkaan vastuulla on huolehtia, että välineet ovat olemassa ja että niitä osaa käyttää. Vaikka taloyhtiö nykyisin huolehtii asuntoon palovaroittimen, on asukkaan testattava se säännöllisesti ja ilmoitettava vioista. Palovaroittimen parasta ennen -ikä on 10 vuotta. Älä käytä viallisia sähkölaitteita. Ole tarkka tulen käsittelyssä niin sisällä kuin ulkona. Vähennä palokuormaa siivoamalla pölyt lieden ja jääkaapin takaa vähintään vuosittain."

Miten toimia tulipalon ensi minuuteilla?

"Tärkeintä on pelastaa tilassa olevat ihmiset, varoittaa muita ja soittaa 112. Jos palo on pieni ja olosuhteet turvalliset, voi itse yrittää alkusammutusta. Ovet pitää sulkea palon rajaamiseksi. Kerrostalossa ei saa mennä savuiseen käytävään, parempi on pysyä asunnossa tai siirtäytyä parvekkeelle odottamaan apua."

Mitä paloturvallisuudessa aliarvioidaan?

"Yhteisöllisyyttä. On hyvä tuntee naapurit ja miettiä yhdessä turvallisuutta: onko talossa tai naapurustossa ihmisiä, jotka eivät hätätilanteessa pärjää yksin tai pysty testaamaan palovaroitinta. Yhdessä toimiminen auttaa monessa tilanteessa." ●

KAMALA LUONTO

LYHYESTI

Kirkko kesän suurin nuorten liikuttaja

Suomen evankelis-luterilainen kirkko on kesäisin merkittävin 15-vuotiaiden nuorten liikuttaja. Vuosittain yli 48 000 nuorta osallistuu rippikouluun. Se on noin 72 prosenttia kaikista 15-vuotiaista. Leirimuotoinen rippikoulu tuo liikkeen luontevaksi osaksi jokaisen osallistujan arkea.

"Rippileireillä liikkuminen ei ole erillinen suoritus, vaan se syntyy päivän rytmissä. Ulkoilu, pelit, retket, ryhmätoiminta ja siirtymät kerryttävät päivittäin merkittävän määrän fyysistä aktiivisuutta. Leiripäiviin sisältyy vähintään puoli tuntia liikuntaa, usein huomattavasti enemmän," asiantuntija **Noora Kähkönen** Kirkkohallituksesta kertoo.

Lisäksi monet seurakunnat järjestävät liikuntapainotteisia rippikouluja, kuten vaellus-, melonta- ja laskettelurippileirejä. Erityisiä urheilurippikouluja järjestetään Kuortaneen urheiluopistolla. Muutamissa urheiluopistoissa järjestetään Sporttiripareita, joita organisoivat Lasten ja Nuorten Keskus ja Sportfini.

Kirkon rooli nuorten liikuttajana on merkittävä myös siksi, että liikkumattomuus on kasvava haaste. Lasten ja nuorten liikuntakäyttäytyminen Suomessa 2024 -tutkimuksen mukaan vain 37 prosenttia 7-15-vuotiaista liikkuu suositusten mukaisesti.

"Liikkumattomuuden taustalla ovat usein ajan puute, harrastusten korkea hinta ja ohjauksen vähyyt. Rippikoulu tarjoaa näihin konkreettisen vastauksen: kaikille avoin, yhteisöllinen ympäristö, jossa liike kuuluu automaattisesti arkeen ilman osaamispaiteita", Kähkönen jatkaa.

Kaavin kirkon suojelemerkintä kumottiin

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä sai huhtikuun alussa tiedon, että hallinto-oikeus on kumonnut Kaavin kirkon suojelemerkinnän. Suojelemerkinnän asemakaavaan oli asettanut Kaavin kunta. Yhteinen kirkkoneuvosto käsittelee Kaavin kirkkoon liittyviä jatkotoimenpiteitä, kun hallinto-oikeuden päätös on saanut lainvoiman.

Kaavin kirkko ei ole tällä hetkellä toiminnassa, koska terveysuojeluviranomainen arvioi, että rakennuksen olosuhteet voivat aiheuttaa siellä oleskeleville terveyshaittaa.

Kaavin kirkon jumalanpalvelukset pidetään pääasiassa Kaavin seurakuntakodilla. Kesäaikaan jumalanpalveluksia pidetään myös kylillä. Hautaan siunaamiset voidaan toimittaa seurakuntakodilla, haudalla tai omaisten valitsemassa Järvi-Kuopion seurakunnan muussa kirkossa. ●

Rukous on helpompaa kuin luulisi

Kari Kuula teksti
iStock kuva

Laitan kädet ristiin...mutta en löydä sanoja. Huoli lapsestani painaa mieltä, mutta en tiedä, miten rukoilisin hänen puolestaan. Mitä sanoja käyttäisin? Niinpä huokaan vain mielessäni yhtä sanaa. Auta.

Samalla tiedän, että yksikin sana riittää rukoukseen. Eikä aina edes tarvita sanoja. Riittää kun tiedostaa, etten ole yksin. Se suuri hyvyys, jota Jumalaksi kutsutaan, on tässä kanssani. En huokaile tyhjyyteen, vaan minua suurempi kuulee asiani.

Vanhan määritelmän mukaan rukous on sydämen puhetta Jumalalle. Jumala nimittäin haluaa ihmisen puhuvan hänelle. Vähimmillään hän odottaa ihmistä kahta sanaa: kiitos ja auta.

Joskus käy niin, että utelias ihminen puhuu Jumalalle enemmänkin. Hän sanoo: opeta minua tuntemaan sinua enemmän.

Konkreettisia apuvälineitä rukoukseen

Näkyvästi Jumalaan on toki vaikea tarttua. Siksi rukoillessa käytetään konkreettisia apuvälineitä.

Näistä selvin lienee käsien laittaminen ristiin. Kun kädet tarttuvat tosiinsa ja sormet menevät limittäin, saan näkyvän kuvan siitä, mitä rukouksessa tapahtuu. Ihminen takertuu Jumalaan. Ja toisinpäin, Jumala ottaa ihmisestä kiinni.

Samalla syntyy kuva armosta: kun Jumala on ottanut ihmisestä kiinni, yhteys ei katkea, vaikka ihminen päästäisi irti. Jumala ei hylkää lastaan, vaikka tämä unohtaisi Luojansa.

Myös kynttilän sytyttäminen auttaa rukoilemaan. Ylöspäin nousevan liekin näkeminen auttaa mieltä tai sielua kohtaamaan Jumalaa. Eräänlainen taivasaisti herkistyy tajuamaan, että suuri hyvyys ympäröi minua.

Sitten teen ristinmerkin. Kosketan otsaa, rintakehää ja kumpaakin olkapäätä. Näin otan Jumalasta kiinni ja painan hänet ajatuksiini, tahtooni ja kätteni tekoihin. Ristinmerkki on käden rukous. Vaikka ajatukseni epäröisivät, käsi osaa aina ottaa vastaan taivaan siunaukset.

Pyhä hetki syntyy itsestään

Meditatiivinen eli mietiskelevä rukous on aivan oma rukouksen laji. Se voi tapahtua vaikka lenkkipolulla tai saunan lauteilla.

Vietän pitkän hiljaisen hetken itsekseäni. Ensin mieleni vaeltelee epämääräisesti sinne tänne. Vähitellen pohdiskelu syvenee. Mietin mistä elämässä on lopulta kyse: Mikä on minulle kaikkein tärkeintä? Mistä olen kiitollinen? Mitä kadun, missä olen tehnyt huonoja päätöksiä? Missä haluaisin kasvaa? Miten minun pitäisi käyttää aikani? Minkä turhan voisi jättää pois?

Jumalakin hiipii mukaan mietiskelyyn. Ensin ehkä teoreettisina kysymyksiä: Mitä oikein ajattelen Jumalasta? Minkälainen hän on? Sitten ajatus menee käytännöllisempään: Mitä Jumala tahtoo minulta? Mitä hän sanoo minulle? Mitä hän on antanut minulle? Miten vastaisin hänen puhutteluunsa?

Näin olen kuin huomaamattani vaipunut mietiskelevään rukoukseen. Pakottomasti, kuin itsestään. Sitten yhtä itseltään ajatus palaa johonkin arkisempaan. Vaikka siihen, että mitähän laittaisin ilta-palaksi.

Ristinmerkki on käden rukous.

Kerran Jeesuksen oppilaat pyysivät Mestaria opettamaan heitä rukoilemaan. He kun eivät tieneet, mitä sanoja pitäisi käyttää. Jeesus opetti heille Isä meidän -rukouksen. Sen jälkeen kristityt ovat käyttäneet sitä ahkerasti mietiskelyn välineenä.

Usein valmiit rukoukset tuntuvat syvemmiltä kuin se, mitä itse osaa sanoa. Tästä syystä jotkut lukevat virsikirjaa rukouksen merkityksessä. Monet virret kun ovat valtavan syvällisiä ja kauniita rukouksia. Miten kekseliäästi niitä on onkaan sanottu.

Neuvooko ihminen kaikkivaltiaasta?

Teologian oppikirjassa saatetaan luokitella rukouksia eri lajeihin. Jumalaa kiitetään hänen lahjoistaan. Ylistäjä riemuitsee Jumalan suuruudesta. Synnintunnustaja anoo anteeksiantamusta.

Useimmiten rukoilijat pyytävät Jumalalta asioita itselleen tai toisille. Jumalalle kerrotaan huolista ja maailman häädystä ja pyydetään häntä auttamaan. Jo Raamatusta löytyy esirukouksia toisten puolesta.

Esirukous nostaa esiin vaikeita kysymyksiä. Jumalahan tietää jo maailman häädän, ja toki hän haluaa auttaa kärsiviä luotujaan. Miksi siis häneltä täytyy vielä erikseen pyytää apua? Eikö hän auta muutenkin?

Ja vielä. Joidenkin asioiden puolesta rukoillaan paljon. Esimerkiksi melkein jokaisessa Euroopan kirkossa pyydetään rauhaa Ukrainaan. Niinpä esirukous alkaa

näyttää taivuttelelta, jossa vetoomusten määrä ratkaisee. Jumalaa ikään kuin väsytetään pyytämällä yhä uudestaan samaa asiaa. Painostammeko me Jumalaa sellaiseen, jota hän ei tekisi, jos häntä ei rukoiltais?

Näihin kysymyksiin ei löydy kovin selvää ratkaisua. Esirukouksen perimmäinen "toimintamekanismi" täytyy jättää auki. Se on kuitenkin selvää, että jos Jumalaan uskotaan, häneltä pyydetään apua.

Ehkä jonkinlaisen osavastauksen tarjoaa kuitenkin Jeesuksen neuvo sanoa aina rukoillessa "tapahtukoon sinun tahotosi". Toisin sanoen, esirukoilija ei taivuttele Jumalaa mihinkään tai informoi häntä sellaisesta, jota hän ei muuten tietäisi. Jumalalta pyydetään asioita, mutta samalla suostutaan siihen, mitä hän päättää.

Oma tahdonvoima vai Kristus minussa?

Suomeenkin on rantautunut manifestoinniksi kutsuttu mietiskelyn muoto. Manifestoija ajattelee tai visualisoi intensiivisesti toivomiaan asioita. Näin hän luo eräänlaista vetovoimaa, joka lopulta tuo hänelle nuo asiat.

Tämä muistuttaa rukousta, mutta ei ole sitä. Manifestoinnissa ihminen itse tuottaa haluamansa asiat tahdonvoimallaan hyödyntämällä maailmankaikkeuden salattuja lainalaisuuksia. Toisin kuin rukouksessa, siinä mieli ei kohdistu persoonalliseen Jumalaan, jota halutaan muutenkin oppia tuntemaan, ja jonka tahtoon viime kädessä suostutaan.

Sen sijaan eräissä nykyajan enkelihengellisyden muodoissa vedotaan myös ihmistä suurempiin persoonallisiin voimiin. Jopa Kristus saattaa esiintyä yhtenä taivaallisena mahtina muiden joukossa.

Näiden käytäntöjen takana piilee aivan oikea taju siitä, että elämämme riippuu meistä suuremmasta. Meillä on halu etsiä yhteyttä tuohon suurempaan. Kristinuskon näkökulmasta herää toki kysymys, että miksi tuo enkelihengellisyys ei johda suoremmin seurakunnan yhteyteen ja vaikka ehtoollispöytään. Etenkin, kun kristinuskon mukaan kaikki hengellisyys syntyy lopulta Kristuksen vaikutuksesta. Ihminen rukoilee aina Kristuksen kanssa ja kautta. Meidän oma mieleemme ei pelkästään omin voimin kykene yltämään Jumalaan asti, vaan Jumalan täytyy tulla meitä vastaan.

Sen hän tekee Poikansa kautta. Kun hiljennyn rukoukseen, Kristus tulee siihen mukaan. Hän kantaa sanani ja mieleäni Isän Jumalan luo. Näin rukoukseni saa tehonsa Kristuksen läsnäolosta, ei minun tahdonvoimastani tai muusta osaamastani rukousteknikasta. ●

*Yksikin sana riittää rukoukseen.
Aina sitäkään ei tarvita.*

Lähimmäisen rinnalla

Diakonia on eri aikoina vastannut köyhyyteen, sairauksiin, sodan ja rakennemuutosten aiheuttamiin kriiseihin, aina paikallisesti ja ajan haasteiden mukaan.

Pentti Asikainen, Inkeri Rissanen ja Marita Asikainen.

Liisa Penttinen, Eija Laitanen ja Liisa Tiilikainen juhlavuoden luennolla.

Merja Tapio teksti ja kuvat

Kuopion seudun diakonia-työn historia kietoutuu tiiviisti sekä suomalaisen diakonian syntyyn että itä-suomalaisen yhteiskunnan murroksiin.

Diakoniaa Siilinjärvellä 100 vuotta -juhlavuoden luentosarjassa saatiin kuulua Kuopion seudun seurakuntadiakonian historiasta esityksen, jonka erikoissairaanhoidtaja, TtM ja TT **Liisa Penttinen** alusti aiheeseen liittyvän väitöstutkimuksensa pohjalta.

Juhlavuoden aiemmilla luennoilla on kuultu diako-

nian historiasta TtT, diakonissa **Sirkka Jakosen** ja seurakunnan johtavan diakoniaviranhaltijan **Liisa Tiilikaisen** esityksissä.

Kuopiossa oltiin edistyksellisiä

Kuopiossa tutustuminen diakoniatyöhön alkoi yli 160 vuotta sitten. Ensimmäinen diakonissa aloitti työssä Kuopiossa 1890-luvulla. Siilinjärvellä diakonian toiminta alkoi pari vuotta seurakunnan perustamisen jälkeen vuonna 1926.

Diakoniatoiminta Kuopion alueella on ollut edistyksellistä ja uraauurtavaa. Diakonisojen kutsumus ja

omistautuminen työhön oli voimakasta. Historia kertoo henkilöistä, jotka olivat työssään vahvoja ja sitkeitä, mutta eivät kuitenkaan uupumattomia.

Töihin untuvikkona

Siilinjärven seurakunnan pitkäaikainen diakonissa Eija Laitanen piti puheenvuoron, jossa hän muisteli työuraansa ja muutamia sen aikaisia tapahtumia.

”Vuonna 1978 olin diakoniavirkkaan ainoa hakija”, **Eija Laitanen** kertoo.

”Tulin suoraan koulunpenkiltä untuvikkona, siitä vain ryhdyttiin tekemään töitä.”

Luennolla käytiin myös keskustelua. Eräät kuuloista muistivat käyneensä diakonissan vastaanotolla ja tavanneensa seurakunnassa vuosina 1929–1957 työskennelleen diakonissa **Ida Kujalan**.

Yleisössä olleet **Inkeri Rissanen, Pirkko Ruuskanen** sekä **Marita ja Pentti Asikainen** olivat kaikki yhtä mieltä, että historiaesitys oli mielenkiintoinen ja niin hyvin kerrottu, että miltei tunsi itsekkin eläneensä sitä ankeaa aikaa. Inkeri Rissanen kertoi olevansa kiinnostunut diakoniasta ja tutkineensa sitä aiemminkin, joten asiat tuntuivat tutuilta. Hän on

toiminut ”Eijan houkuttelemana” seurakunnassa vapaaehtoisena lähimmäisenä jo toistakymmentä vuotta.

”Eijan kertomat asiat ja tapahtumat olivat läheisiä, olen ollut niissä monessa mukana”, Inkeri Rissanen muisteli. ●

Hannele Javanaisen Vapaaehtoisena Lontoon Merimieskirkossa -esitys Siilinjärven seurakuntatalolla tiistaina 5.5. on Diakoniaa Siilinjärvellä 100 vuotta -juhlavuoden historialuentojen viimeinen osa. Syksyllä jatetaan tulevaisuuteen katsoen.

KOLUMNI
Tatu Kokko

Rakas ystävä

KEVÄÄN IHME jaksaa ihastuttaa vuodesta toiseen. Pääsiäisenä keräillään pajunkissoja virpomisvitsoja varten. Vähitellen lumen alta paljastuu talven painama, elottomaksi harmaantunut maa. Auringon hehkun voimistuessa alkaa kuitenkin tapahtua. Versot kirkistavat mullan sisästä, varhaisimmat kukat avaavat terälehtensä. Linnut sirkuttavat kevätlaulujaan.

MISTÄ SIIS JOHTUU tämä haikeus? Miksi ei valo ja ilo vie vain mennessään? Miksi huokailen luonnon ihmeen edessä? Miksi murehdin kaiken tämän heräämisen ja uudelleensyntymän riemun keskellä?

RAKAS YSTÄVÄ menehtyi puoli vuotta sitten. Oli elämänsä voimissa. Matka

katkesi kesken korkeimman lennon. Aurinko ei sulattanut vahaa siivistä niin kuin vanhassa myytissä Ikaroksesta. Nuori sydän ei vain kestänyt enää. Syksyiseen metsään kultaisten lehtien päälle hän laskeutui viimeiseen lepoon.

LEHDET MAATUVAT aikanaan, liittyvät osaksi metsän kaikkeutta, ja maasta nousee taas uusi elämä.

YSTÄVÄ KÄY MIELESSÄ joka päivä. Ikävä ei tahdo hellittää. Tulee haikeita hetkiä, ihan yllättäen. Mutta enää se ei ole niin tuskallista, ei itketä samalla tavalla kuin alkuun. Olen ottanut tavakseni kävellä eräänlaiseen muistojen museoon häntä tervehtimään, iloitsemaan siitä, että meillä on ollut

pala yhteistä elämää, yhteistä tarinaa. Tuntuu hyvältä ajatella, että se kaikki on ollut olemassa ja edelleen on.

MUISTOT. Ne kannattelevat. Ja kuitenkin, pitää mennä kohti uutta, pitää osata unohtaa. Ainakin välillä, ettei oma taivallus käy liian raskaaksi.

ILON JÄLKEEN koittaa aina suru, surun jälkeen ilo. Siinä aallokossa me kaikki keinumme. Tähyttämme arkin kannelta kohti sinitaivasta ja odotamme, että kyyhky toisi meille oliivipuun lehvän, lupauksen luvasta maasta. ●

KIRKONKIRJAT

Kastetut

Tuomiokirkkoseurakunta

Eeli Veikko Pirskanen
Elina Aino Inkeri Rapo
Hertta Linnea Salkolahti
Hugo Oskari Huovila
Laila Anna Isabella Kröger
Valma Orvokki Väänänen

Alava

Aada Lilja Kaarina Parviainen
Alva Vellamo Mäkinen
Ansa Anette Ylönen
Eeda Aino Milenna Haverinen
Elia Jooa Mikael Hiekkalahti
Elli Ilona Laulainen
Emil Aatu Johannes Pärnänen
Hugo Elias Haimakainen
Jico Joakim Hallikainen
Livia Aino Matilda Lievonen
Ohto Oswald Nieminen
Siiri Anni Matilda Vuorio
Sofia Alexandra Paananen
Vertti Eemil Kinnunen

Järvi-Kuopio

Senna Peppina Hassinen,
Nilsia
Aava Olivia Ellen Moilanen,
Kaavi
Aili Eini Emilia Nevalainen, Kaavi
Anniina Kerttu Loviisa
Voutilainen, Riistavesi
Eva Iida Amalia Hautamäki,
Juankoski
Onni Aarre Antero Matikainen,
Kaavi
Nella Elina Matilda Koistinen,
Nilsia

Avioliittoon kuulutetut

Järvi-Kuopio

Esa Tapio Kettunen ja Hannele Kristiina Tissari, Säyneinen

Kuolleet

Tuomiokirkkoseurakunta

Reijo Olavi Andersin 72
Raili Elisabet Föhr 92
Salme Tuulikki Hakkarainen 94
Heikki Paavo Kainulainen 76
Vesa Matti Kilpiö 78
Erkki Albanus Koponen 83
Anja Anelma Lappi 88
Anna Liisa Lyytikäinen 91
Kajja Kyllikki Miettinen 100
Eila Annikki Niskanen 96
Pirjo Anneli Niskanen 74
Jouko Olavi Pekkanen 74
Aili Eliina Pietiläinen 96
Paula Eini Elina Roine 95
Aatami Johannes Roivainen 89
Terttu Anneli Rossi 96
Kerttu Helga Savolainen 88
Markku Kalevi Savolainen 75
Anna Maria Soininen 99
Pirkko Anna Liisa Tenhunen 87
Pauli Juhani Tolppanen 78
Anja Marjatta Turpeinen 94
Anna Liisa Vartiainen 76
Kauko Armas Väisänen 87

Alava

Anni Kyllikki Herranen 98
Risto Olavi Honkalampi 81
Rajja Tellervo Häyrynen 93
Kalle Karttunen 81
Kari Pekka Korhonen 80
Lea Onerva Koskinen 71
Airi Kaarina Kunnas 91
Pirjo Inkeri Lipponen 73
Marja Leena Paretskoi 86
Majja-Liisa Venäläinen 91

Järvi-Kuopio

Anna Elina Iivanainen 93, Muuruvesi
Inka Maria Kinnunen 83, Muuruvesi
Hannu Olavi Hakkarainen 82, Muuruvesi
Toini Esteri Kokkonen 79, Riistavesi
Terho Tapio Taskinen 67, Nilsia

Jasmin Aava Inari Himanen,
Vehmersalmi
Otso Aate Johannes Piippo, Nilsia

Kallavesi

Adelia Tuula Kaisa Niiranen
Alina Josefiina Sankari,
Karttula
Alisa Venla Kaisa Väisänen
Alvar Elian Gyldén
Edvin Vilhelm Sandås
Elia Olaus Nikolai Muhonen
Elias Heikki Juhani Karttunen
Eljas Ilari Aukusti Inget
Hugo Mikael Holopainen
Ilja Kristian Kunranta
Jasper Juhani Kahelin
Joonas Samuel Sormunen
Julius Emil Sankari
Luka Matias Jäntti
Magnus Aatos Olavi Immonen
Netta Maria Puttonen
Noel Jouko Mikael Hytönen
Oliver Eemi Olavi Kellokangas
Onni Olavi Juhani Huttu
Reeo Asko Antero Venäläinen,
Karttula
Roope Tuomo Jalmarin Saikkonen
Saana Elvi Matilda Koponen
Samu Jaakko Eemeli Kallio
Viljami Väinö Oliver Tiainen
Väinö Iisak Jokitalo
Väinö Onni Eemil Pennanen

Männistö

Eemi Veikka Ilmari Mielonen
Jooa Leon Johannes
Komulainen

Anna Liisa Puustinen 90,
Juankoski
Veli Mikko Pääkkönen 86,
Nilsia
Hemmo Henrik Kauppinen 77,
Juankoski
Markku Juhani Moilanen 67,
Kaavi
Anna Liisa Turunen 95,
Riistavesi
Leila Inkeri Toiviainen 84, Nilsia
Arto Kalevi Niskanen 61,
Säyneinen
Rajja Mirjami Kokkonen 85, Nilsia
Kauko Tapani Kosunen 77,
Riistavesi
Risto Olavi Kamula 74, Nilsia
Kaarlo Risto Ikonen 97, Nilsia
Heimo Korhonen 92, Nilsia
Leila Inkeri Holopainen 90,
Riistavesi
Marja-Leena Loviisa Nikkari-Möykkynen 80, Nilsia
Erkki Sakari Sainio 65, Nilsia
Aarne Toivo Juhani Hallikainen
70, Kaavi

Kallavesi

Juho Pekka Aurolahti 75
Senja Sanelma Hartikainen 96
Airi Anneli Jokinen 89
Laila Marjatta Julkunen 91
Pentti Johannes Kallasaari 82
Ulla Marjatta Kokkonen 83
Pentti Tapio Korhonen 66
Maire Erkki Ilmari Kröger 83
Aune Annikki Leppänen 79
Tauno Lyytinen 94
Jari Antero Mikkonen 63
Aura Elina Mäkelä 100
Reijo Erkki Ilmari Niiranen 85
Anna Liisa Niskanen 86,
Maaninka
Kajja Heleena Raikonen 78
Saara Marjatta Rajala 81
Annikki Reijonen 96
Lilija Torsukova 81
Rauni Tapani Väättäin 72

Linnea Viktoria Klimov
Matilda Lea Linnea Tarkiainen
Minea Sofia Hieta
Unto Eelis Andrii Ylönen

Puijo

Aapo Ensio Kolehmainen
Aino Peppiina Kasurinen
Amalia Ellen Hiltunen
Arvi Eeli Peräjoki
Edith Hertta Matilda Lemettinen
Eemi Tapani Suorsa
Elio Caspian Adelhelm Mgone
Hulda Elli Aurora Lämsä
Ilo Eidan Caspian Korsikko
Jade Ellen Jasmiina Seppänen
Lenne Viljami Ahola
Miro Eero Olavi Kaipainen
Vienna Iita Katriina Veckman

Siilinjärvi

Julius Jaakko Juhani Tuomainen
Viljami Viljo Karvonen
Robin Taisto Juhani Ruokamo
Juuli Ellen Aurora Antikainen
Elvia Anni Adele Santti
Iisak Johannes Karvinen
Ilmi Alessandra Lyyra
Anna Edith Orvokki Parkkinen
Veikka Ilmari Kykkänen
Friida Kristiina Ryhänen
Maximilian Henrik Taskinen
Saima Aili Kaarina Jäntti
Toivo Aaro Ilmari Tapaninen
Albert Petteri Korhonen
Miska Sasu Soininen

Männistö

Hilkka Susanna Eskelinen 98
Marja-Liisa Halonen 87
Alpo Kalevi Halonen 62
Aune Ikäheimo 90
Pirkko Kaarina Kumlin 82
Mervi Liisa Hannele Kärkkäinen 69
Kari Johannes Lukkarinen 67
Matti Juhani Lötjönen 87
Vuokko Tellervo Malmivuori 89
Kyösti Vilho Mikael Nikkanen 91
Kauko Tapani Pursiainen 65
Aaro Juhani Puttonen 87
Aino Johanna Rahkonen 86
Liisa Rissanen 89
Pirkko Severiina Saastamoinen 95
Majja Anneli Soininen 90
Aune Maria Sutinen 91

Puijo

Mikko Ensio Airaksinen 71
Kauko Eemeli Eklund 89
Kari Juhani Hartikainen 65
Matti Tapio Järvinen 87
Annu Katarina Koistinen 65
Anna Elina Meriluoto 78
Paavo Johannes Ollikainen 86
Matti Juhani Savolainen 75
Pauli Ilmari Tiainen 83

Siilinjärvi

Raili Annikki Tikkanen 76
Rauno Ensio Nissinen 85
Lea Anneli Kytökoski 78
Veijo Ilmari Mönkkönen 57
Simo Henrik Johannes Mättö 49
Seija Helve 86
Tuomo Eljas Miettinen 66
Rajja Terttu Tuulikki Paananen 86
Sari Kaarina Rissanen 60
Sirkka Alina Inola 84
Rajja Annikki Varonen 83
Reijo Tapio Väänänen 72
Sirpa Hannele Pöllänen 58
Majja-Liisa Lilja 88

Pyhä Jumala,

*Kuinka pelottavia ovatkaan
sinun tekosi!
Kumarran ja palvon sinua
ja laulan sinulle ylistystä,
kiitosta nimellesi.
Katson sinun töitäsä, Jumala.
Sinä teet mahtavia tekoja
ihmiskunnalle. Iloitsen niistä.*

*Kiitos, että hallitset
voimallasi ikuisesti.*

Aamen.

SANALLISTA

4. sunnuntai pääsiäisestä

Näin on oleva, kunnes meihin tulee korkeudesta henki. Silloin autiomaa muuttuu hedelmätarhaksi ja tarhat ovat laajoja kuin metsät. Silloin autiomaassa asuu oikeus ja vanhurskaudella on majansa hedelmätarhojen keskellä. Ja vanhurskauden hedelmänä on oleva rauha. Siitä kasvaa levollinen luottamus, turvallisuus, joka kestää iäti. Minun kansani saa asua rauhan niityillä, turvallisuudessa asuinpaikoissa, huolettomilla leposijoilla.

Jes. 32:15–20

Jakakaamme iloa

TÄSTÄ JESAJAN KIRJAN tekstistä huokuu luottamus, turvallisuus ja huolettomuus. Samalla myös ilo siitä, että olemme Taivaan kansalaisia maan päällä. Paavi Franciscuksen muistelmassa kirjoitetaan näin: ”Kirkko maailmassa tarvitsee meistä jokaista ja me tarvitsemme toisiamme. Tulevaisuuden voimme rakentaa yhdessä, ketään unohtamatta. Velvollisuutemme on olla tarkkaavaisia ja tiedostavia ja voittaa kiusaus välinpitämättömyydestä. Välinpitämättömyys on vastakohta rakkautelle, myötätunnolle ja armolle. Kristitty ojentaa aina kätensä apuun. Kristittyjen tulee olla iloisia. Onni on kohtaamista ja toiset ihmiset ovat konkreettisia mahdollisuuksia kohdata itse Kristus. Evankeliointi on mahdollista ilon ja toivon tartuttamisen kautta.”

JEEUSKSEN USEAT VERTAUKSET kertovat, mikä on Jeesuksen suurin ilon aihe. Hän iloitsee saadessaan ottaa vastaan parannuksen tekävän ihmisen. Siihen iloonsa hän on kutsunut omansa. Kysymys ei siis ole siitä, että me iloitsemme Hänen rakkaudesta meihin, vaan myös siitä, että Hän iloitsee saadessaan vuodattaa oman rakkautensa meille ja meidän kauttamme yhä useammalle. Jeesus antaa meille ilonsa, joten meidän tulee jakaa iloa täällä maailmassa. ”Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa.” (Matt. 10:8) ●

Nanni Vilpponen-Lepola

Seurakuntapastori, Kallaveden seurakunta

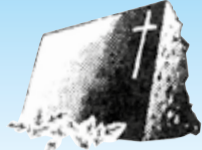

HAUTAUSTOIMISTO

Länsivuori

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuoriky.fi

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY

Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniitintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811

Myös lisänimen kaiverukset
ja kivien enstisöinnit

APUA ASIAKIRJOJEN LAADINTAAN

Perunkirjoitukset, veroilmoitukset,
edunvalvontavaltuutukset ja testamentit
sekä erilaisten lomakkeiden täyttö.
Kysy tarjous!

Kuopion Invalidit ry.

Savonkatu 16, puh. 0440 378 451
toimisto@kuopioninvalidit.fi

PESULA

PYYKKISATAMA

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Mainosmyynti Sanna Kiiveri- Haverinen 050 433 0153

sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 27.5.,
varaukset 18.5. mennessä.

hilla
group

Haluatko postia?

Tilaa uutiskirje
sähköpostiisi
verkosta
kirkkojakoti.fi

KIRKKO & KOTI

Asiat solmussa? Puhu, se auttaa.

**KIRKON
KESKUSTELUAPU**
kirkonkeskusteluapu.fi

Kirkko kotonasi

Jumalanpalvelus
Tuomiokirkosta
joka sunnuntai klo 10

youtube.com/
@Kuopiontuomiokirkkoseurakunta

SIILINJÄRVI

Vapaaehtoispankki käyttöön Siilinjärvellä

Seurakunnan vapaaehtoispankki kokoaa
vapaaehtoistyöstä kiinnostuneet ja tarjolla
olevat vapaaehtoistehtävät yhteen.

Merja Tapio teksti
Unsplash ja Merja Tapio kuva

Vapaaehtoistyössä voi auttaa toisia antamalla omaa osaamista ja aikaa, samalla se tuo sisältöä ja merkitystä elämään. Auttaa voi hyvin monin eri tavoin. Uuden vapaaehtoispankin kautta vapaaehtoiset voivat ilmoittautua erilaisiin tehtäviin omien mahdollisuuksiensa ja kiinnostuksensa mukaisesti. Pankissa on tarjolla kymmeniä tehtäviä kaikilta seurakunnan työaloilta. Jokaiselle hallekkaalle löytyy jokin itselle sopiva, omaa osaamista vastaava tehtävä.

Tarjonta on laaja

Mukaan voi lähteä kertaluonteisesti tai pidempiaikaiseen toimintaan, mikä vain itselle parhaiten sopii. Tehtäviä on tarjolla muun muassa eri tapahtumissa, diakoniatyössä, keittiössä, lähetystyössä, ulkotöissä,

yhteisöllisissä ruokailuisissa ja arjen pienissä auttamistehtävissä. Vapaaehtoistyötä löytyy esimerkiksi striimaajalle, jumalanpalvelusavustajalle ja äänilehden lukijalle.

Osalla tehtävistä on jatkuva haku tekijöille – tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi vapaaehtoisena arkunkantajana hautajaisissa toimiminen tai kastesukkien neulominen tervetulolahjaksi seurakunnan uusimmille jäsenille.

Vapaaehtoispankki on tietoturvallinen

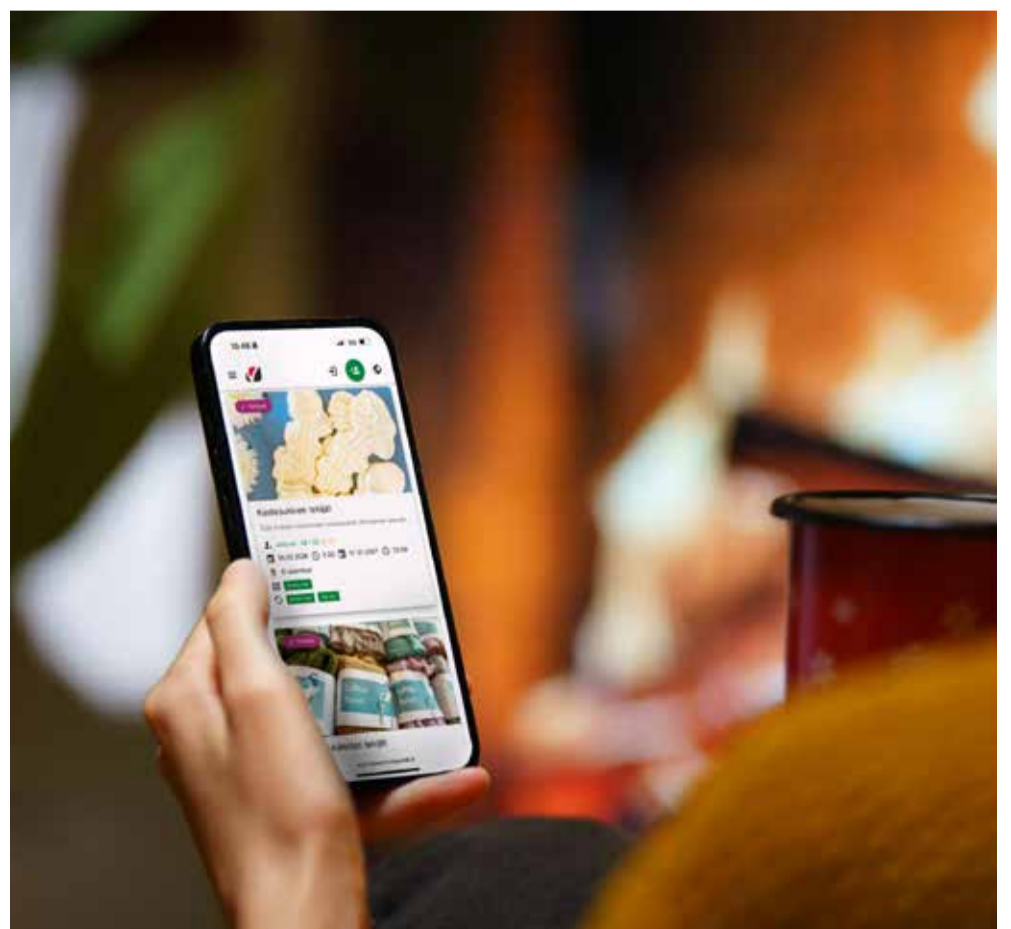
Uusi toimintamalli tekee vapaaehtoistyöstä aiempaa näkyvämpää ja helpommin saavutettavaa. Vapaaehtoispankista löytyy myös tietoa vapaaehtoistöistä sekä kuhunkin tehtävään liittyvät yhteystiedot, joiden kautta voi kysyä lisätietoja.

Tehtäviä voi selata pankissa vapaasti, tehtäviin ilmoittautuminen vaatii pankkiin rekisteröitymisen.

Pankkiin kannattaa rekisteröityä, se ei vielä sido mihinkään. Rekisteröityneenä voi ilmoittautua tehtäviin silloin, kun itse haluaa. Lisää tietoa ja tarvittaessa apua antaa vapaaehtoistyön koordinaattori **Elli Voutilainen**, elli.voutilainen@evl.fi.

Uusi vapaaehtoispankki tarjoaa selkeän ja tietoturvallisen välineen vapaaehtoistyön koordinointiin ja yhteydenpitoon. Se madaltaa kynnystä osallistua ja kutsuu mukaan uusia vapaaehtoisia. Samalla se vahvistaa yhteisöllisyyttä ja tarjoaa mahdollisuuden tehdä merkityksellistä yhdessä. ●

Tutustu vapaaehtoispankkiin ja tule mukaan:
uusi.vapaaehtoispankki.fi/siilinjarvi

Uusi raamatunkäännös koekäyttöön seurakunnissa

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus kerää palautetta uudesta raamatunkäännöksestä tämän ja ensi vuoden aikana.

Kokeilukäytössä oleva käännös kattaa Uuden testamentin 2020, Psalmit 2024 ja Vanhan testamentin 2028 osia.

Palautteella halutaan saada tietoa uuden suomennoksen toimivuudesta eri käyttöyhteyksissä, kuten jumalanpalveluksissa, ryhmätilanteissa ja henkilökohtaisessa käytössä. Seurakunnat kokeilevat käännöksiä Raamatun lukukappaleiden lukemisessa, saarnassa ja esimerkiksi rippikouluopetuksessa.

Palautetta kerätään sekä seurakuntalaisilta että seurakuntien työntekijöiltä.

Palautteen tuloksia käytetään hyödyksi me-

neillä olevassa Kirkollisten toimitusten kirjan uudistamishankkeessa. Vuosittain kirkollisiin toimituksiin osallistuu yli kaksi miljoonaa ihmistä.

Toimitusten kirjan uudistamisessa on kyseessä kirkolliselle elämälle keskeinen hanke.

Koekäytön ja palautteen keruun toteuttaa Kirkon tutkimus.

Kokeilukäytön taustalla on kirkolliskokoukselle tehty edustaja-aloite UT2020- ja Psalmit 2024 -käännösten hyväksymisestä seurakuntien käyttöön. Kirkolliskokouksesta edustaja-aloite eteni pohdittavaksi piispainkokoukselle, joka päätti kokeilukäytön aloittamisesta seurakunnissa. Vuoden 1992 Kirkkoraamatun ensisijaista asemaa ei kuitenkaan ole tarkoitus muuttaa. ●

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

MUKAVIA MATKOJA

14.-17.5. (4pv) Helatorstain Tallinna. Alk 369€
23.5. (1pv) Kässämessut Leppävirralla. Alk 20€
2.-4.6. (3pv) Hotellimatka Tallinna. Alk 285€
8.-13.6. (6pv) Saunamatka Pohjois-Ruotsiin ja Norjaan Lauri Pietikäisen johdolla. Alk 1097€
3.-5.7. (3pv) Herättäjäjuhlat. Alk 238€
6.-10.7. (5pv) Gotlanti. Alk 525€
6.-9.7. (4pv) Pärnu. Alk 395€

www.tila-auto.com 044 - 768 1818

PAIKALLINEN PALVELUSETELITUOTTAJA

Kotisiivous, hoiva- ja hoitopalvelut

Tilaa maksuton tutustumiskäynti
044 755 6220
kodinunna.fi

unna

UNNA KUOPIO | Kirkkokatu 61 | info.kuopio@kodinunna.fi
UNNA SIILINJÄRVI | Savolantie 1 | info.siilinjarvi@kodinunna.fi

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

Hautaustoimisto Parviainen Oy

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

TÄYDEN PALVELUN HAUTAUSTOIMISTO

EKOLOGINEN HAUTAUSPALVELU

Savon Kalla

- Kuljetukset
- Pitopalvelu
- Arkut
- Perunkirjoitukset
- Uurnat
- Hautakivet
- Kukut

HAUTAUSPALVELU alk. 590,-

sis. arkun, yhden kuljetuksen, vainajan vaatteet ja pukemisen.

Toimimme koko Pohjois-Savon alueella!

p. 044 240 2202 | Hulkontie 9, Kuopio | www.savonkalla.fi

NUORI VAIKUTTAJA

Emma Riekkinen
Kallaveden seurakunta

3 KYSYMYSTÄ

1. Miksi haluat toimia nuorten vaikuttajaryhmässä?

2. Mitä arvostat seurakunnassasi?

3. Mitä toivoisit kirkolta tulevaisuudessa?

Kokemus karttuu

1. On tärkeää olla osallisenä, kun seurakuntani nuoria koskevista asioista päätetään. Haluan kokea, millaista on vaikuttaa asioihin ja järjestää tekemistä nuorille sekä nähdä, kuinka seurakunnassani päätetään asioista. Haluan mahdollisimman paljon kokemusta, jotta voin olla valmis, jos ja kun lähden vaikuttamaan suuremmissa mittakaavassa.

2. Arvostan eniten sitä, että kaikki saavat olla omanlaisiaan persoonia eikä ketään syrjitä tai tuomiteta. Seurakunnassani aikuiset kannustavat nuoria

seuraamaan omia haaveitaan ja pyrkivät siihen, että jokaisella olisi turvallinen olo seurakunnan tiloissa. Aikuiset ovat siellä myös tukemassa, jos nuorelle sattuu huono päivä.

3. Toivon kirkon olevan paljon suvaitsevampi tulevaisuudessa. Haluan, että jokaisella olisi mahdollisuus olla täysin oma itsensä kirkon sisällä ja kaikkia kohdeltaisiin arvostavasti. Kirkon tulisi ottaa vastaan ja huolehtia jokaisesta seurakuntansa jäsenestä. ●

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti

113. vuosikerta
(aiemmin julkaistiin nimellä Siunausta koteihin)

Seuraava numero 27.5.2026

www.kirkkojakoti.fi

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat

Viestintäpäällikkö, päätoimittaja
Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273,
minna.siikaniva@evl.fi
Toimitus kirkkojakoti@evl.fi

Taitto Tuija Hyttinen

Ilmoitukset Sanna Kiiveri-Haverinen,
puh. 050 433 0153
sanna.kiiveri-haverinen@hillagroup.fi

Paino PunaMusta Oy

Jakelu Suomen Suoramainonta Oy

Painos 57 500 kpl

ISSN 2954-1964

Mitä tehdä jos lehti ei tule?

Jakelupalaute puhelimitse
029 001 0040
(to 9-16, ma, pe 9-14)

Jakelupalaute verkossa
jakelupalaute.fi

Lehteä ei jaeta talouksiin, joissa on ilmaisjakelu- tai mainoskielto.

HAUTAUSTOIMISTO

J. Nurro Oy

Kaikki hautausjärjestelyt hienotunteisesti ja ammattitaidolla.

Kauppakatu 55-57 | 70110 Kuopio
www.nurro.fi | 040 505 6287 | hautaustoimisto@nurro.fi

”Olen huomannut, että elämässäni on ollut paljon johdatusta. Asiat ovat menneet niin kuin niiden on kuulunutkin mennä”, Marketta Rantama pohtii.

Elämälle kiitos

Hiljattain 70 vuotta täyttänyt Marketta Rantama juhlisti syntymäpäiväänsä yhdessä lapsenlapsensa kanssa täynnä kiitollisuutta elämästä.

Heli Haring teksti
Tuija Hyttinen kuva
Vesa Rantama kannen kuva

Lankalauantaina 4.4. kuopiolaisen **Marketta Rantaman** juhliissa kävi kymmenittäin vieraita pitkin päivää. Juhlan aiheena ei ollut ainoastaan Rantaman 70-vuotispäivä, vaan myös pojantyttären **Fannin** ensimmäinen syntymäpäivä.

”Fannin elämän alku ei ollut helppo, sillä hän vietti kaksi ensimmäistä kuukauttaan Helsingin Uudessa lastensairaalassa. Nyt kaikki on onneksi hyvin”, Rantama kertoo.

”Minulla ei alun perin ollut tarkoitus viettää mitään isompia juhlia. Mieleni kuitenkin muuttui, kun Fannin tilanne kääntyi parhain päin. Mikäpä olisi hienompaa kuin juhlia yhdessä ja olla kiitollinen elämästä.”

Aika on tärkeintä

Fannin lisäksi Rantamalla on yksi biologinen lapsenlapsi ja kaksi ”bonuksena” tullutta lapsenlasta. He kaikki asuvat Helsingin seudulla.

”Näen heitä noin joka toinen kuukausi. Kesäisin vietämme enemmän aikaa yhdessä kesämökillämme Lepävirralla, jonne lapset perheineen mielellään tulevat.”

”Minulle tärkeintä on antaa lastenlapsille aikaa. Leikimme yhdessä pehmoleluilla ja luemme paljon.”

Rantama kertoo opiskelleensa työn ohessa lähes koko työuransa ajan. Tästä hän on välillä kokenut huonoa omatuntoa.

”Mietin, oliko minulla tarpeeksi aikaa omille lapsilleni. Olen heiltä jälkepäin kysellyt, kuinka kokivat asian. Kaikki kolme ovat kuitenkin vakuuttaneet, ettei lapsuudesta jäänyt huonoja muistoja.”

”Lapseni ovat löytäneet omat polkunsu, ja he ovat hyvin itsenäisiä. Emme soittelle päivittäin, mutta kalenterini tyhjenee kyllä heti, jos heiltä tulee avunpyyntö esimerkiksi lastenhoitoon.”

Elämän eri kerrokset

Syntymäpäivänään Rantama kertoo kokeneensa hyvin vahvasti elämän kerroksellisuuden.

”Tunsin, että minussa vaikuttaa samaan aikaan kaikki eri elämänvaiheet. Myös vierasjoukossa se näkyi: mukana olivat luonnollisesti aviomiehini, lapset perheineen ja sisaruseni, mutta myös ilahduttavan moni vuosien varrella tutuksi tullut ihminen. Olin kiitollinen jokaisesta vieraasta.”

”

Tärkeintä on antaa lastenlapsille aikaa.

Marketta Rantama on puoliso, äiti ja mummo. Näiden lisäksi hän on

myös uranainen, joka ei heittäytynyt lepäilemään laakereillaan, kun eläkepäivät koittivat. Perinteinen eläkeläisen viitta ei sopinut hänelle.

”Mielestäni osaaminen ei jää lähitökahveille. Halusin vielä jatkaa työelämässä ja päätin hypätä itselleni uuteen moodiin eli yrittäjäksi. Opiskelin digiyrittäjäksi ja toimin valmentajana sekä kouluttajana. Viime vuonna ilmestynyt tietokirja *Työn ja eläkkeen raja murtuu* kruunasi vauvannäön.”

Rantama koki, ettei hän halua omistautua pelkästään lasten perheille ja mummona olemiselle tai harrastuksille.

”Elämässä pitää olla kulissit ja juoni. Eläke tarjoaa sen kulissin, mutta juoni on pitänyt keksiä itse. Minun juoneni on ollut jatkaa töitä yrittäjänä. Vapaus on eläkeläiselämän luksusta, mutta on hyvä suunnitella, mihin aikansa käyttää.”

”Tokihan omat lapset ja lastenlapset ovat minulle äärettömän tärkeitä. Olen omimmillani sellaisessa arkisessa äitiydessä: tykkään kokkailla koko perheelle kesäpäikkassamme ja laulaa karaokea, joka on perheemme yhteinen harrastus.”

Hiljainen usko

Rantaman hengelliset juuret ovat Pohjanmaan herännäisyydessä ja usko Jumalaan siirtyi jo äidinmaidosta.

”Kuitenkin vasta aikuisiän kriisien kautta minulle avautui Jeesuksen ja Pyhän Hengen merkitys. Uskostani

tuli elävämpi ja Raamatusta arkipäivän kumppani.”

”Körttitaustani vuoksi uskoni elää hiljaisuudessa. En tuo sitä näkyvästi esille, mutta jos joku siitä kysyy, kerron avoimesti, mihin toivoni perustuu.”

”

Uskostani tuli elävämpi.

Rantaman kotiseurakunta on Kallavesi, jonka messuissa hän käy mielellään.

”Synnintunnustuksen jälkeen tuntuu aina, että on saanut ylimääräisen kuorman pois harteiltaan. Olenkin joskus nauraen todennut kirkkoherra **Matti Pentikäiselle**, että hänellä mahtaa olla kirkossa varsinaisen romuvarasto, kun sinne on jätetty niin paljon elämän painolastia.”

Uskoonsa nojaten Rantama kokee jo nyt elävänsä iankaikkista elämää.

”Kuolema on vain verhon heilahdus, joka siirtää meidät toiseen ulottuvuuteen, rajan taa. Se on hyvin lohdullinen ajatus, joka tuo ilon ja perspektiivin myös tähän hetkeen.” ●